

Romantický Bůh

Texty na tento týden

Gn 2,21–25; Ex 20,5; Iz 43,4; 62,5; Píseň písní; J 2,1–11

Základní verš

Hospodin se mi ukázal zdaleka: „Miloval jsem tě odvěkou láskou, proto jsem ti tak trpělivě prokazoval milosrdenství.“ (Jr 31,3)

Hlavní myšlenka

Jak máme rozumět tomu, že Bůh je Bohem milujícím?

Láska je jednou z nejčastěji uváděných charakteristik Boha. Je pravda, že Boží lásku nedokážeme nikdy docenit ani nemůžeme vyčerpat její hloubku. Ale existuje jeden aspekt jeho hluboké lásky, o kterém se téměř vůbec nemluví. Bůh je romantik.

Abychom tomu správně porozuměli, potřebujeme si připomenout časové rozpětí, které je uvedeno v Bibli. Bible se zabývá tisíciletími lidských dějin, od prvního dne tohoto světa až po jeho poslední den, kdy bude Země obnovena. Podobně jako ostatní knihy dějin, i Bible zaznamenává zprávy o různých panovnících, o válkách a bitevních strategiích i o politických intrikách.

Ani Bible nezaznamenává všechny události. Nenacházíme v ní vyčerpávající historický záznam o širokém časovém záběru, který pokrývá. Mnoho událostí je vynechaných. Je zajímavé, že Bůh do tohoto soupisu dějinných událostí zahrnul i něžný příběh lásky. Otázkou je, proč Bůh chtěl, aby byly tyto romantické příběhy zaznamenány v knize o dějinách. Dozvídáme se z nich něco o podstatě Boha a o tom, jak se dívá na příběhy lásky? Tento týden si odpovíme na to, proč jsou tyto příběhy zahrnuty v Bibli a co se z nich můžeme naučit.

První příběh lásky

²¹Hospodin Bůh tedy na Adama přivedl hluboký spánek. Když usnul, vzal jedno z jeho žebra a zaplnil to místo tělem. ²²Z onoho žebra, které vzal z Adama, pak Hospodin Bůh vytvořil ženu a přivedl ji k Adamovi. ²³Adam tenkrát řekl: „To je konečně ona: kost z mých kostí, tělo z mého těla! Bude se nazývat manželkou, neboť je vzata z manžela!“ ²⁴To proto muž opouští otce i matku – aby přilnul ke své manželce a stali se jedním tělem. ²⁵Oba dva, muž i jeho žena, byli nazí a nestyděli se.

(Gn 2,21–25)

Osobní studium

Pokud chceme najít první příběh lásky, stačí nám otevřít úvodní strany knihy Genesis. Adam a Eva jsou stvořeni, aby odráželi Boží obraz (Gn 1,26.27). Oba dostali dar života jako výsledek nepředstavitelné tvůrčí moci Boha. Složitost lidské fyziologie zůstává jedním ze silných svědectví o moudrosti a moci Stvořitele.

Začteme-li se do popisu Evina stvoření (Gn 2,21–25), znovu nás udiví, jak blízké a důvěrné bylo jejich vzájemné spojení. Bůh stvořil ženu z mužova těla, takže jsou doslova jedno tělo a jedna krev.

Adam pak otevřeně vyznal svou blízkost k Evě v první „milostné písni“ nebo „milostné básni“ Bible. V hebrejštině je ve verši 23 použito slovo „iš“ k pojmenování muže a „iša“ k pojmenování ženy. I tento slovtvorný prvek ukazuje na blízkost Adama a Evy.

Ve verši 24 text říká, že muž opustí své rodiče a přilne ke své ženě a budou „jedno tělo“, což je další silný indikátor důvěrného vztahu, který měl být mezi manželi. (Někteří se ptali, o jakých rodičích je zde řeč, když Adam a Eva žádné neměli. Mojžíš napsal zprávu o stvoření o mnoho století později a použil tento příběh k tomu, aby zdůraznil pravé manželské odevzdání.)

Konečně, jejich nahota také ukazovala na intenzivní vzájemnou blízkost prvního páru. Ať už jejich vztah původně zahrnoval cokoli, romantická láska byla jeho výraznou součástí. Bůh není proti romantickému prožívání lásky a krásy. Naopak, stvořil nás tak, abychom byli schopni prožívat naše city. Ve skutečnosti je romantika jedním ze základních prvků, které do nás Bůh vložil.

Aplikace

Romantická láska je nádherný dar, který dal Bůh lidstvu. Jsou lidé, kteří si myslí, že romantická láska (tedy láska naplněná city) je v rozporu se skutečnou láskou založenou spíše na postojích než na pocitech. Romantickou lásku někteří dokonce omezují jen na období zamilovanosti. Opak je pravdou. Láska, která je naplněna nádhernými emocemi, odráží Boží záměr. Jak prožíváš romantickou lásku ve svém vztahu? Co můžeš udělat pro to, abys takovou lásku chránil a rozvíjel?

Poznámky

Biblické příběhy lásky

¹⁰Jakmile Jákob uviděl Ráchel, dceru Lábana, bratra své matky, a jeho ovce, přistoupil, odvalil kámen z otvoru studně a napojil ovce Lábana, bratra své matky. ¹¹Jákob pak Ráchel políbil a hlasitě zaplakal.

(Gn 29,10.11)

Osobní studium

Přestože Bible se věnuje velkému množství témat, je v ní místo i na popis několika příběhů lásky. Mezi Abrahamem a Sárrou byl pevný vztah lásky. Abraham svou ženu neopustil, třebaže byla neplodná. Hagar si vzal jako náhradní manželku pouze na naléhání Sáry. Pouta lásky mezi Abrahamem a Sárrou byla silná. Ne všechno bylo ideální, ale ti dva se evidentně milovali a snažili se udělat jeden druhého šťastným (viz Gn 16).

Popis cesty Abrahamova služebníka, který měl najít Izákovi manželku, zabírá celou kapitolu. Když se nakonec vrátil s Rebekou, můžeme se dočíst o dalším příběhu lásky (viz Gn 24).

Další romantický příběh, kterému je věnován velký prostor, je vztah mezi Jákobem a Ráchel. Příběh dynamicky ukazuje Jákobovu impulzivní a vroucí reakci na setkání s Ráchel. Kromě Písni písní a příběhu Jákoba a Ráchel nikde jinde nenajdeme záznam o tom, že se muž a žena líbají – alespoň ne před svatbou (Gn 29,11). Jestliže si uvědomíme, že to byl Bůh, kdo inspiroval autory Bible (a tedy i autora knihy Genesis), dojde nám, že Bůh je romantik. Autor nepsal jen faktografický rodokmen, kdo se s kým oženil a jaké měli děti. Zahrnul do tohoto příběhu vášnivou lásku – včetně políbkou (viz Gn 29).

Pokud bychom psali knihu, která by popisovala tisíce let dějin lidstva, počínaje stvořením až po jeho pád, jaký důvod bychom museli mít k tomu, abychom do ní zaznamenali takovýto romantický detail? V historickém období, které zahrnuje kniha Genesis, je mnoho událostí, které se do ní nedostaly. Přesto Bůh inspiroval autora, aby nevynechal tyto nádherné příběhy lásky.

Aplikace

Znovu se zamysli nad těmito romantickými příběhy. Bez ohledu na to, kde se příběhy lásky odehrávaly, jsou velmi podobné zamilovaným příběhům na jiných místech světa. Tyto biblické páry čelily mnoha problémům a výzvám a trpěly v důsledku chyb jednoho nebo obou partnerů. Připomeň si některé z nesprávných rozhodnutí, které tyto páry udělaly a které přinesly do jejich vztahů mnoho bolesti a utrpení. Jak se můžeš z jejich chyb poučit?

Také mnozí z nás udělali podobné chyby, dokonce i horší. Je dobrou zprávou, že Bůh nejen odpouští, ale i uzdravuje. Ať už jsi udělal jakékoli chyby ve svých vztazích (k partnerovi, rodičům, sourozencům, k dětem), jak se můžeš naučit hledat odpuštění a uzdravení, které pocházejí z kříže?

Poznámky

Boží láska

²„Já jsem Hospodin, tvůj Bůh; já jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví. ³Nebudeš mít jiného boha mimo mne. ⁴Nezobrazíš si Boha zpodoběním ničeho, co je nahoře na nebi, dole na zemi nebo ve vodách pod zemí. ⁵Nebudeš se ničemu takovému klanět ani tomu sloužit. Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, Bůh žárlivě milující. Stíhám vinu otců na synech do třetího i čtvrtého pokolení těch, kteří mě nenávidí, ⁶ale prokazují milosrdenství tisícům pokolení těch, kteří mě milují a má přikázání zachovávají.

(Ex 20,2–6)

Osobní studium

Kniha Genesis už od počátku ukazuje, že romantika měla být základní součástí lidské zkušenosti. Jeden muž a jedna žena. To byl Boží ideál, biblický vzor, který představoval, co je romantická láska.

Je fascinující, jak často Bible používá obraz lásky a manželství k popisu vztahu lásky, který Bůh touží mít se svým lidem. Žádný vztah není tak důvěrný jako láskou naplněný vztah muže a ženy – snad kromě osobního vztahu s Bohem.

V Ex 20,5 Bůh mimo jiné vyjadřuje pocity, které prožívá ve vztahu ke svému lidu. Mnohokrát v Písmu dává najevo, že je Bohem žárlivým (viz Ex 34,14; Dt 4,24). Žárlivost je pocit, který zamilovaní cítí, když si myslí, že jejich milovaný nebo milovaná jim není věrný/věrná. Bůh není vzdálenou, neosobní silou bez pocitů. Je živou bytostí s hlubokým vztahem lásky k lidské rodině. Ať je to pro nás jakkoli těžké pochopit, Bůh nás miluje a jako každého, kdo miluje, naše nevěra ho hluboce zraňuje.

Následující texty nám pomohou lépe porozumět tomu, jaké pocity Bůh prožívá ve vztahu k nám – Iz 43,4; 62,5; Ez 16,1–15; Jr 31,3; Zj 21,9. Které z těchto pocitů jsou pro tebe nejpozoruhodnější?

Bible říká, že Bůh hluboce miluje každou lidskou bytost. Přijmout tuto skutečnost pro nás není vůbec snadné. Máme problém porozumět tomu, jak funguje vesmír, o co víc je pak pro nás těžké pochopit jeho Stvořitele. Bůh nás však o své lásce přesvědčuje nejen slovy, ale navíc ji neustále prokazuje mnoha způsoby. Největším projevem Boží lásky byla smrt Ježíše Krista na kříži. Potřebujeme snad nějaký další důkaz o Boží lásce než ten, který jsme dostali na kříži?

Aplikace

Zkus si představit, jak by to asi vypadalo, kdyby nás Bůh nenáviděl, nezajímal by se o nás nebo by nás „v podstatě měl rád“ (jak často říkáme o někom, ke komu máme výhrady). Bible říká, že Bůh nás miluje. Co to znamená pro tebe osobně a jak toto úžasné poznání Boží lásky ovlivňuje tvůj život?

Poznámky

Kniha lásky

¹Jak jsi krásná, přítelkyně moje, jak jsi krásná, oči tvé jsou holubice pod závojem, vlasy tvé jsou jako stáda koz... ¹¹Ze rtů ti kane strdí, má nevěsto, pod tvým jazykem je med a mléko...

(Pís 4,1.11)

⁸Zapřísahám vás, jeruzalémské dcery, jestliže najdete mého milého, co mu sdělíte? Že jsem nemocna láskou. ⁹Jaký je tvůj milý, že je nad Miláčka, ty nejkrásnější z žen? ... ¹⁰Můj milý je běloskvoucí i červený, významnější nad tisíce jiných. ¹¹Jeho hlava je třpytivé zlato ryzí...

(Pís 5,8–11)

Osobní studium

Knihovny jsou plné knih, které se zabývají složitými otázkami lidského utrpení, těžkými zejména pro ty, kdo věří v milujícího a všemocného Boha. (Pro ateistu je utrpení pouze součástí toho, co znamená žít ve vesmíru bez Boha a smyslu, a proto se touto filozofickou otázkou tolik nezabývá.) Bez pochopení velkého sporu mezi Kristem a satanem většina těchto knih nemá velký význam. (I s porozuměním vesmírnému dramatu je otázka utrpení velmi složitá.)

Otázka utrpení se dotýká všech stránek našeho života. Neměli bychom však zapomínat na pěkné stránky života. Proč jídlo chutná tak dobře? Proč naše chuťové pohárky tak dobře zachytávají chuť tolika různých výborných jídel? Proč je tolik barevných odstínů? Proč je lidské oko schopno zachytit a odrazit tolik zářivých barev? Proč pocítujeme radost z intimního sblížení s milovaným člověkem? Reprodukce si určitě nevyžaduje takový druh slasti, jaký cítíme při sexuální aktivitě. Některé jiné formy živočichů se jednoduše rozdělí na dvě poloviny. Představte si, že bychom se rozmnožovali takovýmto způsobem. Proč máme nervová zakončení, která v nás vyvolávají pocity slasti?

Odpověď na všechny tyto otázky je stejná: neboť Bůh nás tak stvořil. Bůh stvořil lidi jako bytosti, které se těší z pocitů fyzické slasti.

Žádná kniha Bible se tímto tématem nezabývá lépe než Píseň písní. Proč je tato kniha v Bibli? Je to kniha popisující nádherný romantický vztah. Intimní pocity slasti popsané v této knize nemají souvislost s plozením dětí. Tato kniha vyjadřuje slasti, které Bůh připravil pro ženu a muže. Romantická láska pochází od Boha.

Aplikace

Ve srovnání s mnoha hrubými a nevázanými praktikami moderní kultury se křesťanský pohled na sex a manželství zdá být zastaralý, pruderní a omezující. Tyto principy však pocházejí od Toho, kdo stvořil fyzické požitky a kdo nejlépe ví, jak se z nich můžeme těšit. Kdo, ne-li Bůh, může chápat bolest a utrpení způsobené zneužíváním jeho nádherných darů? Koho z nás se nějakým způsobem nedotklo zneužití těchto Božích darů?

Poznámky

Ježíš a romantika

¹V galilejské vesnici Káně se za tři dny konala svatba a byla tam Ježíšova matka Marie. ²Mezi svatebními hosty byl Ježíš a jeho učedníci. ³Docházelo jim víno a Marie o tom řekla Ježíšovi. ... ⁶Na chodbě stálo šest kamenných – asi hektolitrových – nádob... ⁷Ježíš poručil sloužícím, aby je naplnili vodou. ⁸Když to udělali, vyzval je: „Dejte z toho ochutnat správci hostiny.“ ⁹Nic netušící správce ochutnal vodu, kterou Ježíš proměnil ve víno, zavola ženicha ¹⁰a řekl mu: „To víno je vynikající. Obvykle se začíná lepším a končí horším. Ale tobě vydrželo dobré víno až do konce.“ ¹¹Zázrakem v Káni Ježíš poprvé projevil svou božskou moc...

(J 2,1–11; SNC)

Osobní studium

Známý text J 2,1–11 nemluví jen o Ježíšově zázraku, ale i o jeho postoji k manželství a romantické lásce. Ježíš požehnal takovou bouřlivou a živou slavnost, jakou byla v té době židovská svatba. Předtím Ježíš pobýval na poušti, kde byl pokoušen a kde pil z kalicha utrpení. Odtud však šel do Káně dát lidské rodině kalich požehnání a posvětit vřelý vztah lidské lásky. Ježíš, který vedl první svatbu v zahradě Eden, nyní provedl svůj první zázrak. Kde? Na svatbě.

Židovské svatby byly v Ježíšových časech velkolepými událostmi. Svatba v malé vesničce Káně v Galileji mohla být událostí roku. Celá svatba zřejmě trvala několik dní. Rabíni přestali vyučovat a studenti studovat. Každý přinesl dary a na oplátku se očekávalo, že hostitelé svým hostům zajistí dostatek jídla, pití a veselí.

Nedostatek vhodných nápojů by byl v takovéto situaci hotovou katastrofou. Ježíšova matka si tohoto problému povšimla a pověděla o něm Ježíši. Nic nenavrhl, ale ani nebyla pasivní. Sloužícím v domě řekla, ať udělají všechno, co jim její syn řekne.

Ježíš poručil sloužebníkům, aby naplnili šest nádob na očišťování. Archeologové odhadují, že v té době mohl být objem nádob 80 až 120 litrů. Celkem tedy mluvíme o 400 litrech vody!

Z příběhu se pak dovídáme, že správce hostiny nadšeně vychvaluje moudré jednání ženicha: „Tobě vydrželo dobré víno až do konce“ (J 2,10).

Pokud bychom z jednoho litru naplnili pět sklenic, pak na svatební hostině mohli po Ježíšově zázraku přinést hostům až 2 000 sklenic chutného nápoje. To vše na jedné malé svatební hostině v zapadlé vesničce v Galileji. Ježíš na svatbě naplnil džbány tím nejlepším nápojem, jaký se kdy podával.

V tomto zázraku můžeme vidět Boží stvořitelickou moc, stejnou moc, která stvořila svět. V Ježíšově pozemské službě se tato moc poprvé projevila právě během svatby.

Aplikace

Romantická láska a svatba jsou nádherné Boží dary. Pamatujme však i na to, že Ježíš se nikdy neoženil. Zanechal nám tím příklad, který ukazuje, že ne každý se musí oženit. I svobodní lidé mohou žít plnohodnotný, produktivní a radostný život.

Podněty k zamyšlení

Ve Starém i Novém zákoně je manželství používáno jako obraz posvátného svazku, který má existovat mezi Kristem a jeho lidem. Pro Ježíše představovala radost ze svatby radost, kterou bude prožívat, až si přivede svou nevěstu domů do Otcova domu, kde budou spasení sedět spolu se svým Vysvoboditelem při svaatební hostině Beránkově. Ve Starém zákoně čteme nádherná zaslíbení: „Jako se mládenec žení s pannou, tak se tvůj Stavitel ožení s tebou; ženichovo štěstí nad nevěstou zakusí tvůj Bůh nad tebou!“ (Iz 62,5; B21). „Už nikdy ti nebudou říkat Opuštěná, tvoji zem nebudou nazývat Pustinou. Budou ti říkat Oblíbená a tvoji zem nazvou Provdanou – ano, Hospodin se bude v tobě kochat, tvá země znovu bude manželkou!“ (Iz 62,4; B21). „Hospodin, tvůj Bůh, je uprostřed tebe. . . , raduje se z tebe a veselí, láskou umlká a opět nad tebou jásá a plesá“ (Sf 3,17).

Písmo končí stejným tématem. Apoštol Jan viděl ve svém vidění události, které se odehrají v nebesích. „Tehdy jsem uslyšel hlas jakoby velikého zástupu, jako zvuk mnohých vod a jako zvuk silných hromů: ‚Haleluja! Pán Bůh Všemohoucí se ujal kralování! Radujme se, jásejme a vzdejme mu slávu, neboť nadešla svatba Beránkova! Jeho manželka se připravila, a bylo jí dáno, aby si oblékla zářivě čistý kment.‘ (A ten kment jsou spravedlivé činy svatých.) Tehdy mi řekl: ‚Piš: Blaze těm, kteří jsou pozváni k Beránkově svatební večeři.‘ A dodal: ‚Toto jsou pravá Boží slova.‘“ (Zj 19,6–9; B21)

Otázky k rozhovoru

- 1. Jaké praktiky ve společnosti a kultuře mohou snadno vést ke zneužívání fyzických slastí, které nám Bůh dal? Jak můžeš varovat ostatní, zejména mladé lidi, před nebezpečími, které vyplývají ze zneužívání tohoto daru? Jak jim můžeš ukázat, že zachováváním principů a zákonů, které nám Bůh dal, budou lidé v mnohem lepší situaci a budou se moci více těšit ze života, než kdyby následovali zvyky a praktiky společnosti, jejich principy jsou v protikladu k Božím slovu?*
- 2. V civilních zákonech, které dal Bůh Izraeli, je ještě další ukázka Boží romantické podstaty. Jakou svatební cestu doporučuje Bůh novomanželům? (Dt 24,5) Jak mají naložit s časem, který mají pro sebe vyhrazený?*

Shrnutí

Pro mnoho lidí je Bůh pouze vznešeným vzorem, někým, kdo svými etickými normami pomáhá udržet na světě mír. Lidé Boha běžně nevnímají jako osobnost, ke které můžeme cítit lásku. Písmo však trvá na tom, že Bůh je ženich a manžel. Přemýšlejte nad tím, jak tato charakteristika ovlivňuje učení církve.

Poznámky